

BULÁNYI GYÖRGY

BÚCSÚ GYUSZI BÁCSITÓL

Juhász Miklóson keresztül kapcsolódott be a csoportmunkába még az 50-es évek elején. Elmosódott, futó találkozásról szóló emlékem van csupán ebből az időből. Szabadulásom után elvitt magával plébániájára - úgy emlékszem

Csesztvére -, a hatvanas évek elején. A plébániát rendezte be templomnak, mert téli időben nehéz volt megközelíteni - az öregeknek, betegeknek - a hegyre épített templomot. Kézimunkák díszítették a székeket. Megvallotta, hogy ő kézimunkázta. Valamikor a 60-as évek során indítja el a nyolcnapos pannonhalmi papi lelkigyakorlatok sorozatát. Isten csudája, hogy engedte ezt neki az ÁÉH. Vagy tíz éven keresztül folytak ezek a pasztorális megbeszélésekkel dúsított találkozók.

Mintha a magyarországi papság lelki krémje találkozott volna itt egymással!

Hatvanan-hetvenen is összejöttek, és nyolc napra! Majd a 70-es évek második felében Lékai bíboros veszi el tőle ezek további megrendezésének lehetőségét. Azt hiszem, az is, hogy rendezhette, s az is, hogy nem rendezhette tovább, következménye volt a Vatikán s a magyar állam közt létrejött megállapodásnak, kezdeti és kibontakozó fázisának.

Nem tudom, hogy pontosan melyik évben kapcsolódott bele a papi közösség munkájába. Ott lett volna már az 1970. évi - s úgy emlékszem Pécelen tartott - papi lelkigyakorlaton? Úgy emlékszem hatan voltunk rajta: Halász, Bisztrai, Dombi, Barcza, Tiry és én. De biztosan ott volt 1972-ben Alsószentivánon, az első B-lelkigyakorlaton. Hamarosan Pilisszentléleken nála kezdem sorozatban tartani a lelkigyakorlatokat. Itt tartja 1974-ben Andi és Jenő is a mélykútiaknak, s még előtte 1973-ban Lilla és Öcsi - már nem is tudom, kiknek. Itt tartom 1973-ban a papi lelkigyakorlatot, melyen a még nem egészen felgyógyult Andi a háziasszony, s a résztvevői között ott ül Tarnai Imre és a szegedi spirituális, aki ma csanádi püspök. Mind a kettőt - meg a többi résztvevőt is - Gyuszi szervezte oda. Gyuszi bácsi szállítja a népet a pomázi HÉV-állomástól Trabantjával fel a pilisszentlelki magaslatra. Oda és vissza. Időnként hét-nyolc személyt is beletöm a csodakocsiba.

Az Esztergomban állomásozó orosz katonáktól szerzi be előnyös áron a kincstári benzint.

Legállandóbbnak egy felnőtt csoportja bizonyult. Hosszú éveken keresztül szolgálta őket, amíg csak értelmét látta. Mért szűnt meg értelmesnek látni munkáját? A tagok máshonnan is táplálkoztak, s olyan konzervatívok voltak, hogy Gyuszi nem remélte, hogy Jézus tanítványaivá tudja formálni őket. Ifjúsági csoportkezdeményezéseit még kevesebb siker jutalmazta.

Hamarosan elhelyezik Pilisszentlélekről Mátraverebélyre, majd utolsó szolgálati helyén, Nagysápon köt ki. Pilisszentlélek után Nagysáp lett az elsődleges lelkigyakorlatos házunk. 1982 őszén ott kezdem a C-lelkigyakorlatokat, minden hónapban egyet, amikből egybeállt a Bokorlelkiség anyaga 1983-ra a Karácsonyi Ajándékban. Hamarosan a B-lelkigyakorlatnak is színhelye lesz. Az akkor húsz év körüli második nemzedék is gyorsan közvetlen kapcsolatba lép Gyuszi bácsival, s a plébánia teljes kihasználásnak örvend.

Trabantjával fel-feltűnik "Bokorország" legkülönbözőbb pontjain. Landol, mint gyóntató az ország legkülönbözőbb pontjain. Fáradhatatlan, bár egyre fáradtabb, s mondja, hogy nagyon sokat kell aludnia, hogy bírja. S közben lustasággal vádolja magát.

Fiatalkorában utánament a Csehországba deportált csallóközi magyaroknak, Nagysápon rátaláltak a cigányok. Pumpolták, fosztogatták, még meg is verték. Nem is egyszer. Nagy nehezen sikerült rábírní, hogy átmenjen Mogyorósbányára, ahol gondját viselnék, mert Nagysápon siralmas volt a helyzete. Nostalgiaiból jött haza hétköznapon Nagysápra misézni? A szentmiséről kilépve a templom előtt érte a Teremtő váratlan hazaszólítása.

Irodalmi tevékenysége is volt: a *Magyar katolikusok szenvedései*. Isten tudja, honnan szedte össze a pénzt hozzá. Anyagi viszonyai mindig siralmasak voltak. Soha nem panaszkodott. Aranyosan viselte, ha kárpálták. Sokan kedvet éreztek okítani őt. Angyali türelemmel hallgatta. Egyszer az én jelenlétben egy egyházmegyebeli pap magyarázott neki felsőbbésesen.

Mikor kijöttünk megkérdeztem, miért tűrted? Hagytam beszélni, mert így jobban el tudta mondani, amit akart. Én is neveltem: meghívott egy fiatal csoportjához, s formátlanul csinálta a dolgot - megítélésem és ízlésem szerint. Én is magyaráztam, s ő mosolygósan, bűnbánóan hallgatta, s fogadta erkölcesinek jobbulsát.

Nála alázatosabb embert nem igen ismertem. Nem láttam dühösnek. Nem tapasztaltam, hogy fájót mondott volna valakinek. Nem tudom, hogy milyenek az igazi szentek, de én Gyuszit elfogadom igazinak.

Kelt 1996. június 26-án, Óbudaváron - temetésére készülődőben.
